

გენგ

თბილისი ბავ-ბა "კომუნისტი"
ვცირს 21 სექტემბერი 1941წ

№ 21

ბაჟმუჟის ნაწი XVIII

ნახ. ლაშვილი

გეგუელსი: ამდენ ჭურვს ვაწვდი ამ ქვეშებს და მაინც საფრთხე თავს დაგვტრიალებს.

ბეზი

საპარიკმახეროში შევედი თუ არა, დიდხანს ლოდინი არ დამჭირებია. ჩემი ნაცნობი ოსტატი ოვანეს თავისუფალი იყო და მან თავაზიანად მომმართა: — „პაეალუიტე, თავისუფალი გახლავართ!“ — სალაში მივეცი მას და სავარძელი დავიკავე. ოვანეს ჩვეულებად ჰქონდა, უსათუოდ პოლიტიკაზე დამიწყებდა ლაპარაკს, ახლაც მან არ დააყოვნა და დაიწყო: — „რუზველტისა და ჩერჩილის დეკლარაცია წავიკითხე. ბავშვებს ვფიცავარ, ძალიან მომეწონა. კაი რამე კი დაუწერიათ, აი... თქვენ რას იტყვიან?“ — ძალიან კარგია. — გუბასუხე და სავარძელში გავსწორდი. მან განაგრძო. — აგერ დაინახავთ, თუ არ გამართლდეს ჩემი სიტყვა. ფაშისტებს ვუტყობთ დედას. — მათი ხსენებაც აღარ უნდა დარჩეს. ჩემი ორი ბიჭი ხომ ჩვენს წითელ ჯარშია და თუ საჭირო იქნება, მესამე მე თვითონ ვიქნები. თქვენ ასე ნუ მიყურებთ. ჩემი თავი ენაცვალოს ჩვენს საბჭოთა ქვეყანას. ამ ლაპარაკში იგი თავის საქმესაც აკეთებდა. იგი უკვე შეუღდა ჩემს გაპარვას. გაქაფული ფუნჯი ლოყებზე დამისვა და სამართებელიც ხელში მოიმარჯვა.

ამ დროს ერთი მოზრდილი ბუზი ბზულით მოიპრა და ზედ ცხვირზე დამაჯდა. შეწუხება ვიგრძენ. ბუზი კი არხეინად იჯდა. ვიკადრე ცხვირის ზევით აწევა (რაც ჩვეულებად არა მაქვს), ბუზი გადმოცოცდა და ნესტოს კიდურზე მოთავსდა, რამაც უფრო გამაღიზიანა და თავი ინსტიქტურად შევარხე. ოვანესმა ხელი აუქმია მას. იგი აფრინდა, მაგრამ იმ წუთშივე, ისევ მოფრინდა და ლოყაზე დამაჯდა. — ბიჭოს, აღარ მშორდებია, რა უნდა ნეტა ჩემგან? — ჩავილაპარაკე ჩემთვის. — არც მოგშორდებიათ. თუ ჩემი არ გჯერათ, თვითონ დარწმუნდებით. სერიოზული კილოთი მომიგო ოვანესმა და ისევ აუქნია ხელი ბუზს, რომელიც არ იქნა და ვერ მოვიშორეთ. იმ ბუზის ქცევამ მართლა გამაოცა, რაც ალბათ არ გამოეპარა ოვანესს და მან ახლა ლაპარაკის თემად უკვე ბუზი გაიხანდა. — ხომ გაგიგონიათ, ჩემო კარგო, შემოდგომისას ბუზები ძალზე იკბინებიანო. — დაიწყო მან. — ახლა სწორედ შემოდგომა გახლავთ. თქვენ ალბათ მოგეხსენებათ, რომ ბუზები სიცივეს ვერ იტანენ და ზამთარში იხოცებიან. და ამიტომაც, — შემოდგომის თვეები მათი აღსასრულის თვეებია. ზოგიერთი ადა-

მიანებიც ბუზებს გვანან. თუ მე არ ვიქნები ქვა ქვაზე დადულდესო, — ამბობენ ისინი. მაგალითისთვის შორს არ წავალ. ფაშისტებიც ჩვენთან ბრძოლაში ამჟამად ბუზებივით სასოწარკვეთილებას განიცდიან. ისინი ჩვენი ქვეყნის სუსხიან ზამთარს ვერ გადაიტანენ. ამას ისინი კარგად გრძნობენ და ამიტომაცაა, რომ ისინი მწარედ იკბინებიან. ასეთია ბუნების კანონი. — ეს ხომ ასეა, — ისინი მართლა ბუზებივით იკბინებიან. — მათი აღსასრულის დღე მოახლოვებულია. მაგრამ ჯერ კიდევ მათ ძალა შერჩენიათ და ისინი საშიშროებას წარმოადგენენ. როგორც მტრები. — ვუპასუხე მე. — საესებით გეთანხმები, — სთქვა მან და კიდევ რალაც უნდა ეთქვა, — მაგრამ დრო აღარ იყო. მე უკვე გაპარული ვიყავი და სავარძლიდან წამოვდექი. მან ჩემი გადმომცა. სალაროში ფული გადავიხანდე და როცა ოვანესს ვემშვიკობლებოდი, იგი მომიხლოვდა და განმეორებით მითხრა: — დიან, ისინი ბუზებივით იკბინებიან და ბუზებივით დაიხოცებიან, — დამიჯერეთ, ჩემს მზეს ვფიცავ. მართლაც გეუბნებით.

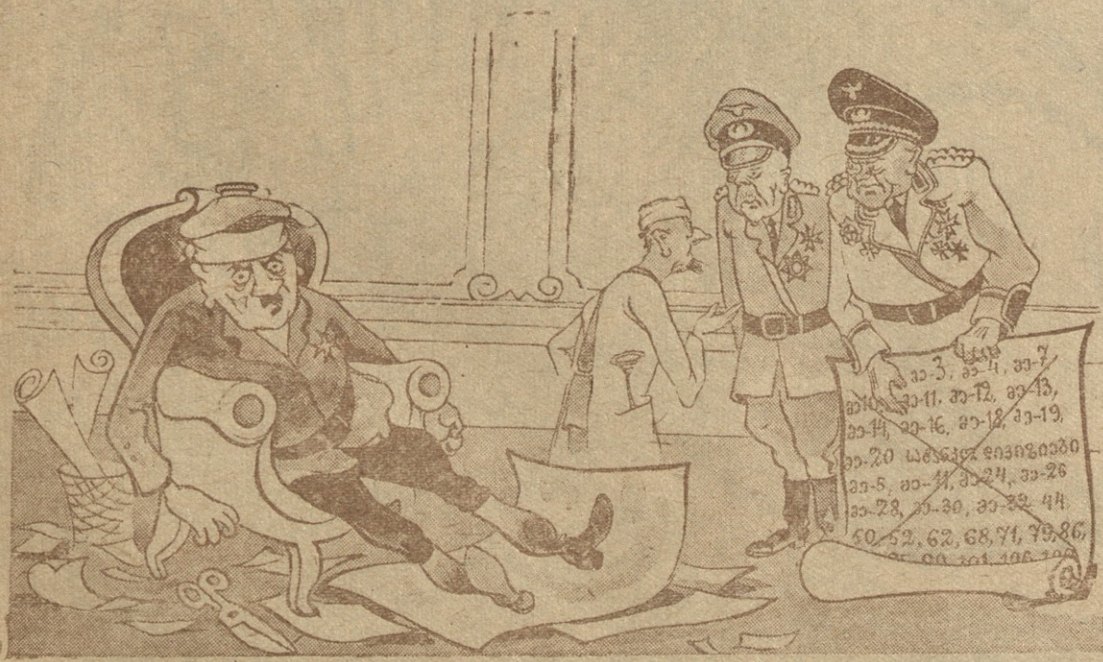
სანდრო

ს ი ც ხ ე მ ა უ ნ ი ა

„წითელმა არმიამ პირველი ორი თვის მანძილზე გაანადგურა გერმანიის რამოდენიმე ათეული დივიზია“.

ნახ. გ. ლომიძისა

გაზეთებიდან

— ბატონო ექიმო, დღეს მაინც დავგრთავთ ნებას, რომ ფიურერს ვაცნობოთ ორი თვის ბრძოლის შედეგები?
— არც დღეს შეიძლება. დღეს სიცხემ კიდევ უფრო მეტად აუწია და აბოლებს.

ნისლა ვაცის აგზავნი (იზავისეშურად)

ცნობილია თხის სიბრძნე, როცა იგი გასუქდება: თვის უღუფვას აღარ კმარობს; ღობე-ყორეს მოედება და წაიტყნს უცბად კისერს ბედისწერით ანატაცი...
იალალზე, არხეინად სძოვდა ერთი ნისლა ვაცი, კუნტრუშობდა მწვანე კორდზე, ვაცურ ფიქრით განატაცი.
მაგრამ აი, თავის ხვედრსა და საძოვარს არ დასჯერდა, — მაღალ კლდისპირს გადაადგა და მის სიბებს დააცქერდა.
წვერცმაცუნამ, იმ კლდის ქიმზე ნეკერი რამ დაინახა და ჩაკორტვა მის ყლორტების მან გადაჭრით განიზრახა.
მყის ისკუპა და გადახტა კიკინით და ქაღილითა, რომ ყელს ჩაიკოკონოვებდა ის გემრიელ სადილითა.
მაგრამ დახეთ ვაცის ჭკუას: გადაუსხლტა სიბზე ფენი, და უფსკრულში გაღიჩხა უმალ კისერმონატენი.
მორალისთვის ისტორიის გადაფურცვლა არ გვჭირია: იმ თხის მსგავსი მაგალითი ჩვენს თვალწინათ თუ სმირია:
ნისლა ვაცის სურვილები თურმე ახლაც ბევრს იტაცებს და მათ შორის, ბულგარეთის პორტფელის მინისტრ ვაცებს:
მათაც სალ კლდის სიბებსკენ თვალისქერა განუზრახავთ, რადგან „ყელის საკოკნოზო“ იქ ნეკერი დაუნახავთ.
მაგრამ მახლავ, თუ იმ ვაცურ ნახტომისთვის ქსელებს გრვებენ, სახტომს, სახტომს დაუკვირდენ — უმალ კისერს მოიტყნენ.

ფარსლანი

ბულგარელი დიპლომატი: — საბჭოთა კავშირის მეშინია, თორემ რაც შეეხება ძია შიტლერს, ბრმაც კი ჰხედავს, რომ ის ძირს უმაგრებს ბულგარეთის დამოუკიდებლობას.

მყეუარი

„მიუხედავად გერმანელ ფაშისტთა დიდი მარცხისა, ჰებელსი მაინც განაგრძობს ტრაზანს „არიელთა“ უძლეველობის შესახებ“.

გაზეთებიდან

ძალღს დიდი ყბა აქვს, დაე — იყეფოს; დაიღლებს და თავი იტეხოს.

კვისლინგმა ფიურერისაგან დავალება მიიღო, რათა შეედგინა მოხალისეთა კორპუსი აღმოსავლეთის ფრონტზე „საღვთო ომში“ მონაწილეობის მისაღებად.

ერთი საათის შემდეგ ქალაქის ქუჩები „დაამშვენა“ „მთავრობის“ მოწოდებამ:

ყველას! ყველას! ყველას!
ეწყობა მოხალისეთა კორპუსის საღვთო ომში მონაწილეობის მისაღებად ბოლშევიზმის წინააღმდეგ.

გავიდა მთელი დღე, მეორე დღემაც გაიარა, მესამე დღეც ღამეთ იქცა, მეოთხე დღემაც თავი დაგვიკრა, მაგრამ მოხალისეთა „კორპუსში“ ერთი კაციც არ ჩაწერილა.

კვისლინგმა ხელახლა წაიკითხა მის მიერ შედგენილ განცხადების დედანი და სახეს სიწითლემ გადაჰკრა. მეექვსე დღეს ქალაქის ქუჩებს „ამშვენებდა“ ახალი განცხადება:

ყველას! ყველას! ყველას!
ეწყობა მოხალისეთა დივიზია საღვთო ომში მონაწილეობის მისაღებად ბოლშევიზმის წინააღმდეგ.

გავიდა კიდევ ხუთი დღე, მაგრამ შტაბს არც ერთი „მოხალისე“ არ მიკარებია. ამის გამო ქუჩაში გაჩნდა კვლავ ახალი განცხადება:

ყველას! ყველას! ყველას!
ეწყობა მოხალისეთა ბოლქვი საღვთო ომში მონაწილეობის მისაღებად ბოლშევიზმის წინააღმდეგ.

განცხადების ეს ვარიანტიც „უბედო“ გამოდგა და კვისლინგის მიწოდება დარჩა ხმად მღალაღებლისა უდაბნოსა შინა.

ამის შემდეგ ძველი განცხადება კვლავ ახალი ვარიანტით შეიცვალა:

ყველას! ყველას! ყველას!
ეწყობა მოხალისეთა რაზმი საღვთო ომში მონაწილეობის მისაღებად ბოლშევიზმის წინააღმდეგ.

ამ განცხადებამაც ვერ შესძლო ფიურერის წინაშე სირცხვილ-ნაჭამი ლაქის სამარცხვინო მდგომარეობის შემსუბუქება: რაზმში ჩაწერის სურვილმა არც ერთ მოქალაქეს არ აუყუჩა გული.

ამის შემდეგ კვისლინგმა გამოაცხაო ახალი მოწოდება:

ყველას! ყველას! ყველას!
ეწყობა მოხალისეთა ჯგუფი საღვთო ომში მონაწილეობის მისაღებად ბოლშევიზმის წინააღმდეგ.

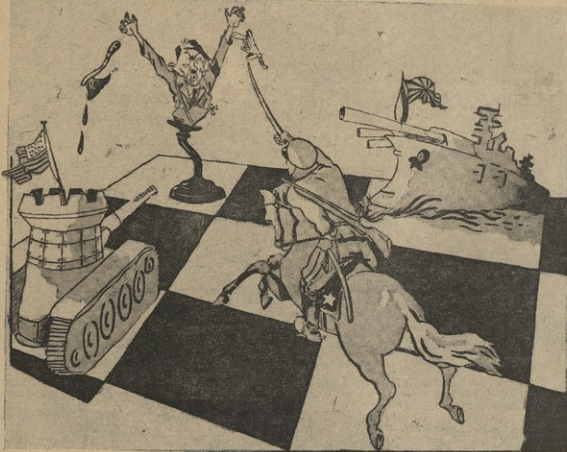
შტაბს მაინც არავინ არ ეკარება.

ს. ისარიძე.

ჭადრაქულად

„ინგლისთან და ამერიკასთან საბჭოთა კავშირის შეთანხმებამ თავიანთი დიქცია გერმანულ ფაშისტებს, გერმანიის ხალხს გამარჯვების იმედი არ აქვს.“
 უცხოეთის გაზეთებიდან

ნახ. გ. გელაშვილისა და გ. იაშვილის

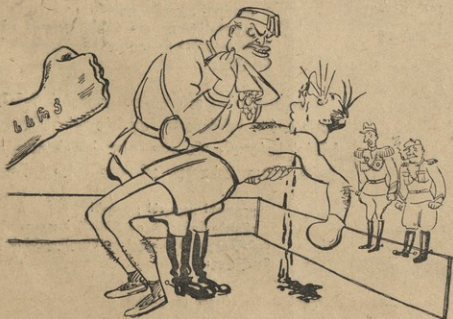

დახი-ფუხიო წამოიწყო „ბოლიკრიკი“ და ავირიო, მაგრამ წითელმა არჩიამ გაუცეთო მუხედი ქაში. დაემა მისი აღსასრული, ვერ წაუვა ვერსად შაშაი, აწ დაღვრილი ხალხია სისხლი ამოღდება პიტლერს შაშაი.

მეგობარი ღარჯყეისი შეველუ

„პიტლერი იმ შორიებს მოეცაოინებს, რომელსაც სურს ერთი დარტყმით გაიმარჯვოს.“
 ამერიკ. გაზ. „ეკვირინელი“

ნახ. ელ. მაყაშვილისა

ასეთი ნოკ-აუტი ხედა წილად ამ „მოკრივეს“.

პარიული ივრთხილია

„გერმანული ოფიცრები და ზევერგაზე ზე უჭრაბთ. მისი ფაშისტები აკეთებენ მისი შპარტზე.“
 ნახ. ვ. ლიშიძისა

— იმ ჯარისკაცისთვის რატომღა ითვს ზატოია ოფიცრო?
 — ძალიან გამხრდავია და მტრის რაზმში მარტო არ შეტრია.

ქარქი

ფაშისტ გერმანებს ერთ „შანაკში“ საუბარი ჰქონდათ, თუ დაიბეჭდულ სახლებიდანვის რა გამოქვიანდა, ზოგმა რა თქვა და ზოგმა რა, ჩამოთვალეს მინივე, რაც დახეობილ სოფლის ძარცვით „დალა“ შეიძინეს. ერთმა უთხრა—ვეც ბეჭით რამ მოუკაროდ დღესა, მაგრამ შურტე ვერ ვიზივდი და მძუტებს ვნა.
 —მართალია ქურტი? —სიტყვა ეცდომამ და შეარბია ზურტიკი—ფურტირმა ხომ გვიბრძანა, რომ ვიზოვოთ ქურტი?

ესიძარე დღის ევლეა საათს, ევლეა წუთს და ევლეა წამებს, შენ ერთდროული შენ სუფილია, სოფლის ფრთხილდო მარტო წამებამებს „პიტლერები“ განაწამებს. თმა „გვერდი“ წაბლისფრია, (ხან წითელიც და ხან შავი). „შპიკა“ დაწანა ცეცხლში კოფინით, განანავდა საღებავი!

და შეგწინდა ამით თავი. იმეფერი ეტა ვეცხე, წულში გამოჭრებულად, ერთი ფაშისტის ტრაპეზულად გამოსარკისწინებულად.

ყირთი ქალს

ბოლოს თითებს გიმწვინდო, შეღებოლი ათი ფრჩხილი: აღმანიფეთი აღუსილი. აბადე ომი: მტრითა ურდი, წებზე ლეისე ბინაურ ბრკეალებს, დებევე თილვებს უწინდოდ! შენი ოფითი შორწულად ანებს! იმ დღეს ბოლოს ვინ დანებს? სტეა მასილი ნაშენი ხარ, საბჭოთა ქელის სულ და ვებეჩარ ევლეა ირჩილის და შენ ზებრულ მანიციერის რაიში დგებარ. აღიონწე მომდობარბარ, ნ. ბიიშვილი

ნალვლიანი პაეპანი

„უცანასკნელ შეხვედრისას პიტლერმა აუწერა მუსოლინი ფორნეტზე შექმნილი უცნებო მღვანერობა და მისიანოვად უბრალოდ დასმარტა.“
 ნახ. მ. ვეზოლასი

პიტლერი — გაბოხს დურე, შედა შენ რომ აქ პარტედალ ვაბდარბილი?
 მუსოლინი — ან შენ, ვიგმა რა იცოდა, ან პრევე დურემ რა იცოდა, რომის ჩვენი იმეფით ავ ადრე დაბეჭნობად?

ივალის ქარნაღისგანს შორის

„იტალია გერმანიის მიერ ოკუპირებული ქვეყანაა.“
 ნახ. ნ. ნადარეშვილისა

— მინდა ჩვეს გუბერნატორს ფისოხით, ნება დამრობს გერმანიის მიერ ოკუპირებული ქვეყანაში გილოგზურად.
 — რაღა შირს მიღებარ, განა იტალია გერმანიის მიერ ოკუპირებული ქვეყანა არ არის?

მაკარონი, ოპერადეჟული ივალისეფი: ირთეჟა

„იტალიელები, როგორც ცნობილია, აღმერთებენ მაკარონს, მაგრამ იტალიელებს არ უყვართ ომი“.

ამხ. ლოზოვსკის განცხადებიდან

მათ უყვართ... დიდი ჯარის, —
ეს სიყვარული, ცხადია...
მაკარონისთვის დაძრულა
ბ. მუსოლინის არმია!
სისხლსა ღვრის და გვემუქრება
ეს ორი წელიწადია:
ხელს ნუ ახლებთო მაკარონს,
ვართ მისთვის დანაზადია...
მაგრამ ყუბანში? შორსაა!
ჩვენ უფრო ახლოს ვეძებდით:
იტალიური ოპერა
და ბალკანური კერძები!
უცებ შიტლერი განრისხდა —
ველარ მიიღოთ ვერც ერთი!
მან მაკარონი წაიღო,
რომს დაუწერა რეცეპტი:

თქვენ გიყვართ... დაე სიყვარულს
ნურც გაველგება საზღვარი,
თქვენი დევგმირი ვაქაცნი
აღმოსავლეთით დასძარით, —
დე, იქ შეერწყოს ერთმანეთს
ჩვენი სწრაფვა და მადანი,
იქ არის ბევრი ხორბალი
და მაკარონის მადანი!..

ბ. მუსოლინი დაძრა
ლაშქარით რუხი ფერისა,
მას მაკარონი ეწადა,
ძვლებს დაღეწვა ეღირსა!

დიდის ხნით შემონახული,
დიდი ხნის ნაცოდვილარი
ჯერ მაკარონი დაჭარვა...
... დაეკარგება მილანიც!...
ა. ალაშია.

— და თქვენ სამნი თავს დაესხით ერთ ქალს?
— როგორ თუ ერთ ქალს? მასთან ბავშვების მთელი ჯგუფი იყო.

განსხვავება ულარ არის

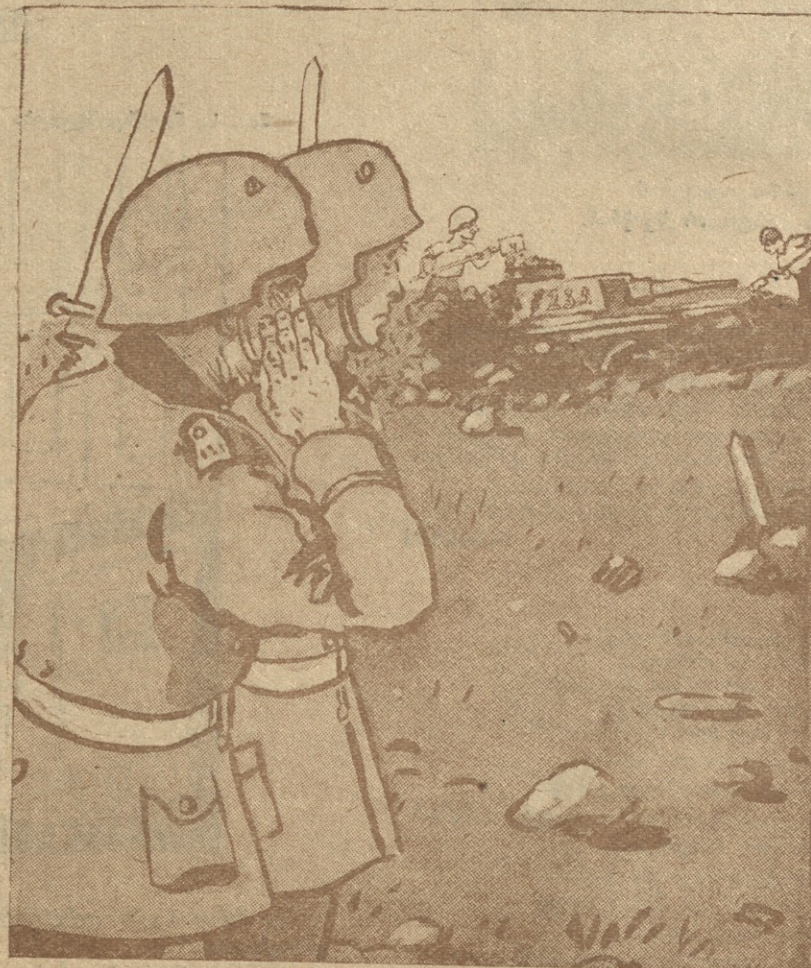
ნახ. № ნაწილის წითელარმიელის კ. გოგიბერიძისა

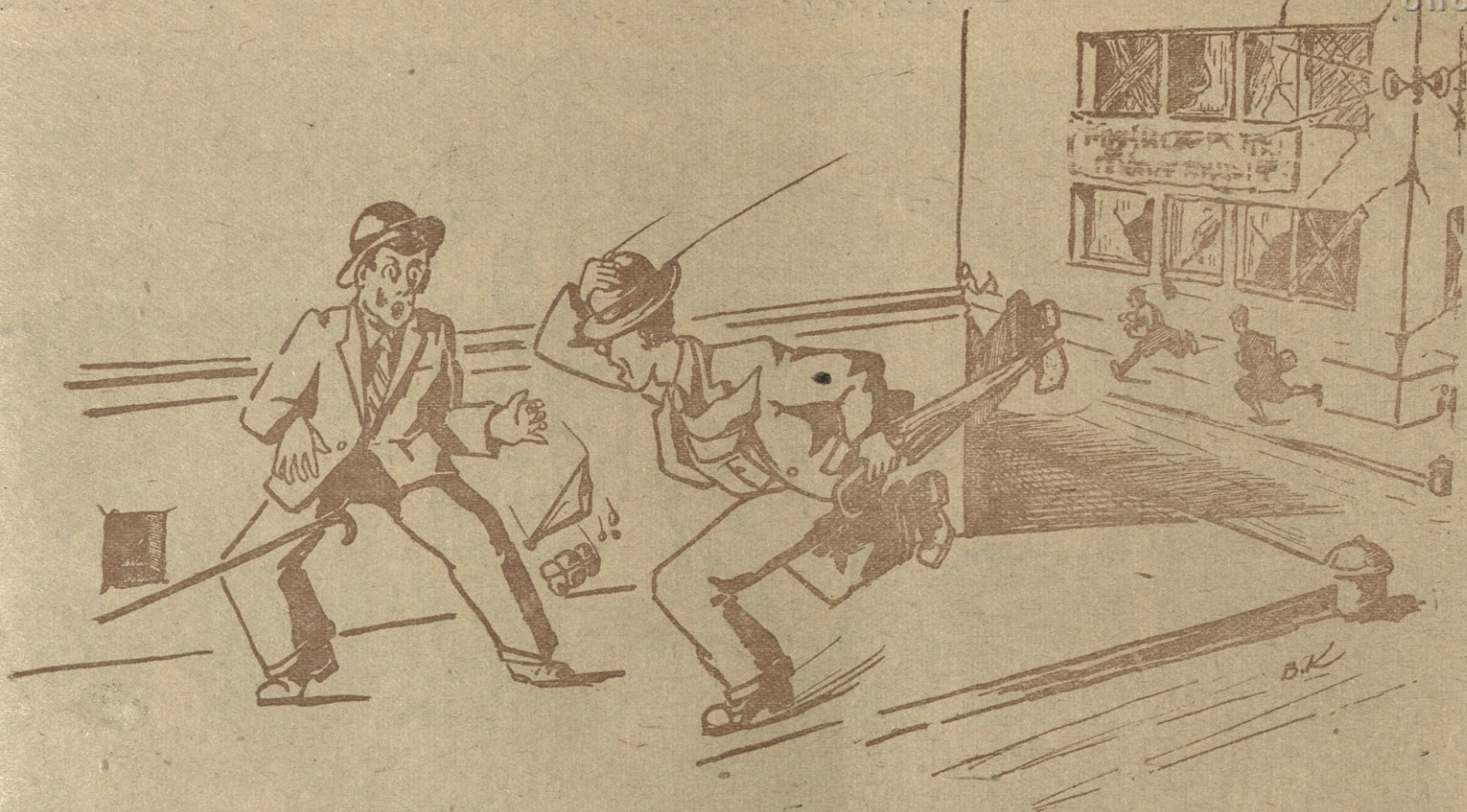
— საიდან მოდინართ პოლკოვნიკო?
— ფრონტიდან. თქვენ, მაიორო?
— ზურგიდან.

სლორი გამოსავალი

ნახ. ა. კანევსკისა

— იცი რა ფრიც, გაცილებით უკეთესი იქნებოდა, რომ ამ ტანკების მაგიერ ჩვენი ფიურერი დაგვემარხა.

— განგაშია?
— მასზე უარესი ჰებელსი აცხადებს საბჭოთა ყუმბარმშენები ბერლინს ზიანს ვერ მიაყენებენო.

პოლოლიკაშილს გაუგეს

პარიმონ პოლოლიკაშილს თავი განათლებულ კაცად მოაქვს, მაგრამ საზოგადოებრივ საქმეებში გარევა არ უყვარს. ამ თავის ჩვეულებას მან არც იმის ზემდეგ გადაუხვია, რაც ჩვენი სამშობლო, ვერაგ ფაშისტთა ურდოების თავდასხმის გამო, საფრთხის წინაშე დადგა. ის არ ჩაწერილა არც თავდაცვა-ავი-აქიმის რაზმში, არც სახალხო ლაშქარში, არც წარმომადგენელთა, მორიგეობა გაუწევია, არც დაწესებულებ-აში და არც თავის საცხოვრებელ სახლში.

ის ორ ადგილას მსახურობს: ერთ ადგილას ძირითადად, მეორე ადგილას შეთავსებით. სადაც შეთავსებით მსახურობს იქ როცა შესთავაზეს მორიგეობა, გაჯავრდა:
— აქ მე შეთავსებით ვარ, რაღაც 300 მ. ვიღებ და თქვენ გინდათ კიდევ მამორიგეთ?
სადაც ძირითადად არის იქ ცოტა მოზოდიშებით განაცხადა:
— მართალია ამხანაგებო, აქ ძირითადად ვარ, მაგრამ იქ უკვე ჩამაბეს მორიგეობაში და ახლა ყველაგან ხომ ვერ ვიქნები?

სახალხო ლაშქარში ჩაწერის შესახებაც ასევე მოიქცა.
— მე უკვე ჩავეწერე სახალხო ლაშქარში იმ რაიონში, სადაც შეთავსებით ვმუშაობ, ის პუნქტი ჩემს ბინაზე უფრო ახლოა, ჩემთვის მოხერხებულა და ლაშქარი ხომ ერთია და რა განსხვავებაა სადაც ვიქნები.

შეთავსების ადგილას როცა გამოაცხადეს ვის მსურს ჩაწეროს სახალხო ლაშქარში, პარიმონმა მე-დიდურად განაცხადა:

— მე ამხანაგებო, იქ უნდა ჩავეწერო, სადაც ჩემი ძირითადი მსახურია. როცა პარიმონს ბინაზე მორიგეობა სთხოვეს, მან შორს დაიჭირა:

— ორ ადგილას ვმსახურობ და მაშასადამე ორ ადგილას უნდა ვიმორიგეო არა? სახალხო ლაშქარ-შიც ხომ უნდა ვიყო, და ახლა აქაც გინდათ მამორიგეთ? დავცენება აღარ მინდა?

პარიმონ პოლოლიკაშილს ეს ყველაფერი ეპატივა, სანამ თვითვე არ გასცა თავისთავი. ეს ასე მოხდა: ერთხელ ღამის 11 საათი იქნებოდა და თავის საცხოვრებელ სახლის ალაყადის კარებთან შეჩერებული პარიმონი ნაცნობს ესაუბრებოდა.

- პარიმონ ლაშქარში ჩავეწერე?— ჰკითხა მოსაუბრემ.
- არა, კაცო, სად მცალია მაგისთვის.
- განა ჩვენ კი მოცლილები ვართ, რომ ჩავეწერეთ?— უყენით სთქვა მოსაუბრემ.
- არა ძმაო, თქვენ არ ვიცი და მე არ ვემიძლია არც ლაშქარში სიარული და არც მორიგეობა, ეზოებში და დაწესებულებებში.
- როგორ, არც მორიგეობაში მონაწილეობ?
- ჯერჯერობით კი ვახერხებ ისე ცხოვრებას და...
- მაშ გვატყუებ ამხ. პოლოლიკაშილო?— მოისმა სიბნელეში სახლმპართველის ხმა.
- პოლოლიკაშილი სახტად დარჩა. უნდოდა პასუხი გაეცა, მაგრამ ველარ მოახერხა.

შ ა ი რ ე ბ ი

— ცას გუფუნით რომ მიაჩნდეს ის ვაუკაცი ვინარო?!
— ათ „შესერშიდტს“ გამოუღდა ერთი ჩვენი მფრინავიო:

ოთხს კუდილთ ქვა ასროლინა შინ გაგზავნა მტერილოო, ექვსიც მიწას დაანარცხა მოსპო მტერი მღრინავიო...

ჩვენსკენ მოდის, ბაჭი, ბუქით, დაშისტების ტანკისტოო... მთვრალი არის იმანჭება, როგორც ცირკის არტისტო.

იმუქრება:— „ოც ტანკს მოგსპობ წითლებს დავხვრეტ ტყვიითაო!“ მაგრამ ჩვენი დარტყმის შემდეგ მიწა ხვეტა ცხვირითაო.

იერიშზე გადავიდნენ წითელ არმიელებიო: ფაშისტების სისხლით მორწყეს გადამწვარი ველებიო...

ხიშტის ძალას ვერ უძლებენ პიტლერელი გველებიო: ბევრჯერ მილიონი უღირთ შესაძრომი ხვერელებიო...

შირიველი პავლე ბლიაქი

თანამედროვე პიროსი

„საბჭოთა მიწის ყოველი გოჯის გადმოლაზვა ძვირად უჯდება მტერს. გერმანიის არმიის ზარალი დღითი-დღე იზრდება“.

ნახ. მ. ვაღბოლსკისი

ჰიტლერი:—„კიდევ ერთი ახეთი გამარჯვება და მთლად უჯაროდ დავრჩები“